

1. По какво се различава информацията за едни и същи събития в българската и англоезичната Уикипедия?

Руска дезинформация

Когато се преместихме да живеем в Нидерландия през 2019г., още първата година, ми се наложи да правя справки в Английската и Нидерландската Уикипедия във връзка с моя университет и ми направи впечатление още тогава, че съдържанието драстично се различава с това на български.

Преди това не бях правила сравнения

Първият ми пост по темата датира от август 2019

Таня Стоянова

26 Aug 2019 • 👤

**И Българската
Уикипедия е пълен
боклук.
Сигурно по руски
опорни точки е писано
и там**

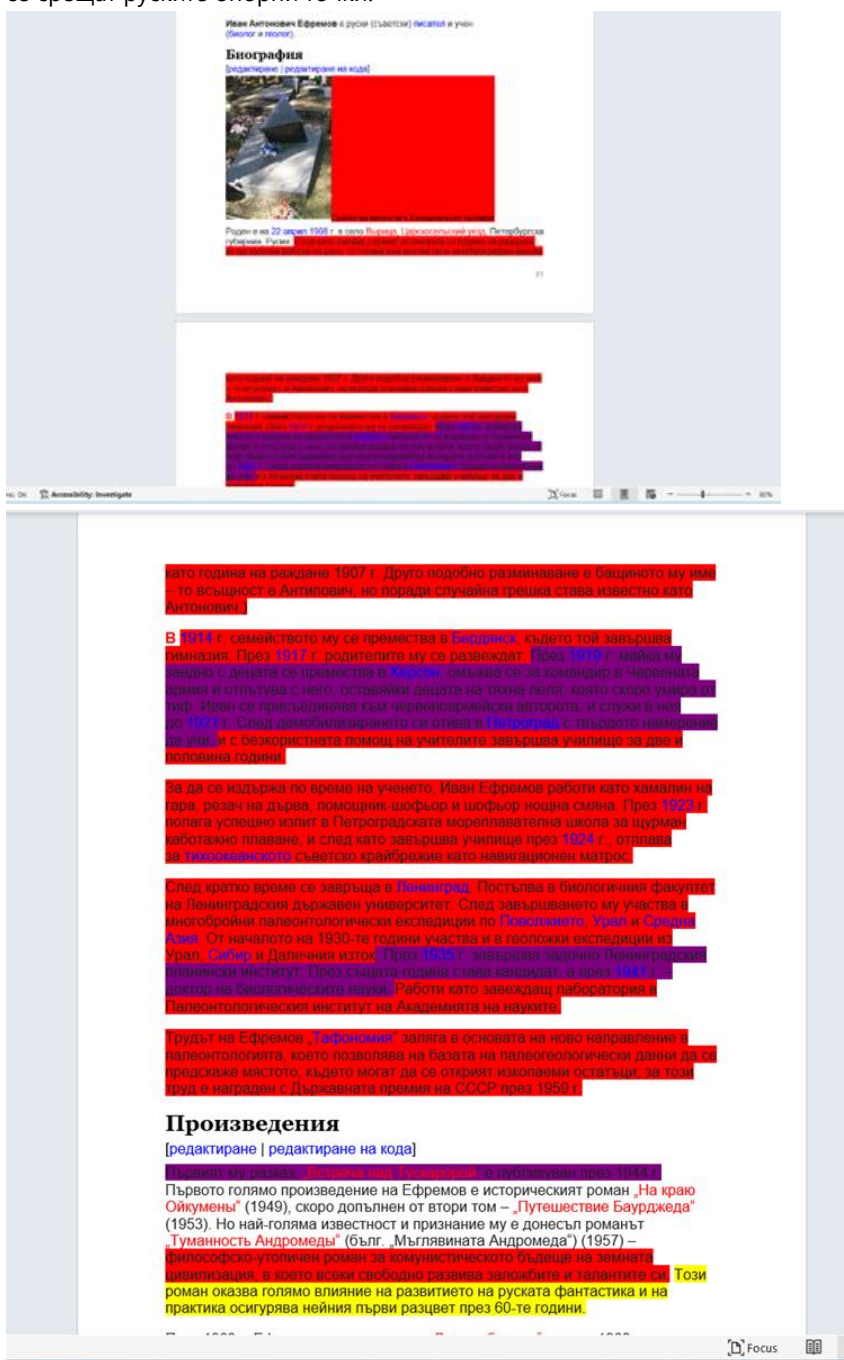
Тогава още бях сравнявала само бегло статиите.

Освен това статиите в нидерландската и в англоезичната Уикипедия са много по-богати, с много повече снимков материал, който е достъпен в обща банка на Уикипедия и може да се ползва при преводни статии, но не се използва. Статиите се преписват от руската част, заедно с дезинформацията.

Тъкмо това провокира и изследването ми. Открих в повечето статии руските опорни точки, като в „най-добрия случай“ е забъркан някакъв хибрид от руски опорки, и тук там е добавено по нещо от Западните статии.

Затова в статията ми, която Фактор публикува, призовавам за пълна ревизия и изхвърляне на руските лъжи, като същевременно се добавят нарочно пропуснатите факти за исторически събития, както и развитие на текущите процеси, свързани с осъждането на руската агресия и нейните лидери. Не са нанесени в българската Уикипедия все още доживотните присъди на виновниците за терористичния акт от 2014 година над Донбас, когато руските окупанти свалиха

самолет с полет МН17, при който загинаха всички 298 души на борда, 196 от които бяха нидерландски граждани. Нидерландия проведе наказателен процес, който завърши с три доживотни присъди. За сметка на това в статията В българската Уикипедия за този процес все още се срещат руските опорни точки.

Пример: Статия за съветския писател-фантаст Иван Ефремов, която изследвах. В червено са преписаните текстове от руската Уикипедия, даже родното му място е въведено направо на руски език в българската Уикипедия. С лилаво са отбелязани текстове, които присъстват и в руската Уикипедия, и в английската.

В жълто е напълно пропаганден текст, без да е посочен източник, който няма никакво място.

На следващата снимка са източниците за българската Уикипедия: библиотека „Ленин“.

- Включва написаните през 1942-1943 г. разкази: „Встреча над Тускаророй“, „Эллинский секрет“, „Озеро Горных Духов“, „Путями Старых Горняков“, „Олгой-Хорхой“, „Катти Сарк“, „Голец Подлунный“
- „Звездните кораби“ („Звёздные корабли“) – 1945 г.
 - Преиздаден отново през 1948 г.
 - Включва написаните през 1944 г. разкази: „Белый Рог“, „Тень Минувшего“, „Алмазная Труба“, „Обсерватория Нур-и-Дешт“, „Бухта Радужных Струй“, „Последний Марсель“, „Атолл Факаофо“, „Звёздные Корабли“
- „Великата дъга“ („Великая дуга“), също под името „На края на Ойкумена“ („На краю Ойкумены“) – 1946 г.
- „Адски огън“ („Адское пламя“), разказ – 1948 г.
- „Пътешествието на Баурджед“ („Путешествие Баурджеда“), роман, продължение на „На края на Ойкумена“ – 1953 г.
- „Пътят на ветровете“ („Дорога ветров“) – 1955 г.
- „Мъглявината Андромеда“ („Туманность Андромеды“), роман – 1957 г.
- „Юртата на Гарвана“ („Юрта Ворона“), сборник разкази – 1958 г.
- „Сърцето на Змията“ („Сердце Змеи“), повест – 1948 г.
- „Афанеор, дъщеря на Ахархелен“ („Афанеор, дочь Ахархеллена“), повест – 1959 г.
- „Острието на бръснача“ („Лезвие бритвы“) – 1963 г.
- „Пет картини“ („Пять картин“), разказ – 1965 г.
- „Часът на Бика“ („Час Быка“) – 1968 г.
- „Атинянката Таус“ („Таис Афинская“) – 1972 г.

Външни препратки

редактиране | редактиране на код

- Произведения на Иван Ефремов в ☞ **Моята библиотека**
- (ru) Иван Ефремов — биографическая справка Архив на оригинала от 2019-12-22 в *Wayback Machine* . Советская электронная библиотека им. В.И. Ленина
- (ru) Страница Центра нсосферных знаний и культуры имени И.А.Ефремова
- (ru) Виталий Карацула, **Иван Ефремов, его жизнь и творчество**, библиография, Архив фантастики
- (ru) Иван Ефремов, его жизнь и творчество, i-efremov.ru

https://en.wikipedia.org/wiki/Ivan_Yefremov

На следващата снимка е всичко, което пише в английската Уикипедия, което пък е пропуснато в българската Уикипедия, заедно със снимката.

Literary career

[\[edit source\]](#)

Yefremov wrote his first work of fiction, a short story, in 1944. His first novel *The Land of Foam* (Great Arc, 1946) was published in 1946. The subsequent novel *Road of Winds* was based on his scientific expeditions in *Monqolia* (1946–1949). Yefremov's most widely recognized science fiction novel, *Andromeda Nebula*, came out in 1957. It is a panegyric to a utopian "communist" future. It shows a society developed so that there is no material inequality between individuals, and each person is able to pursue their self-development unrestricted. An intergalactic communication system binds mankind into a commonwealth of sentient civilizations of the universe, the Great Ring of Civilizations. The book became a moral guideline for many people in the Soviet Union. Besides the heavy didactic aspect, the book also contained an interesting space travel adventure subplot, so people appreciated it for its educational and entertainment value. *Algis Budrys* compared Yefremov's fiction style to that of *Hugo Gernsback*.^[4]

27

Ivan Yefremov writing in his journal

With the time the socio-political circumstances in the world became more and more worrying, and such changes are reflected in the novel *The Bull's Hour*. In it Yefremov tries to warn of coming catastrophes in environment, ethics and the social sphere. Many considered the novel a disguised criticism of the USSR, although later researchers have found that novel mostly shows the dead-end perspectives of *Maoism* and *gangster capitalism*. The government accused the novel of *Anti-Sovietism* and banned it from publishing up to the end of the 1980s.

Yefremov's last novel was *Thais of Athens*, published in 1972. The narrative is set in the time of *Alexander the Great*. Its multiple topics include little-known female cults, questions of women's inner lives and their roles in global history; it raises questions of religion, cultural genesis, and the search for beauty and truth.

Personal life

[\[edit source\]](#)

Yefremov was married three times. His first marriage in the early 1930s, to Ksenia Svitalskaya, was short-lived and ended in divorce. In 1936, he married paleontologist Elena Dometevna Konzhukova, with whom they had a son, Allan Ivanovich Yefremov. After his wife died on 1 August 1961, he married Taisiya Iosifovna Yuhnevskaya in 1962. His last novel *Thais of Athens*, which was posthumously published in 1973, is dedicated to her.

Пропуснато е в българската Уикипедия да се спомене за него, че е смятан за Маоист, че е обвинен в антисъветизъм, дори за последната му творба са пропуснати съществени факти. Ето по този начин са прецедени факти и информации. Толкова перфидна цензура няма как да е дело на случайни доброволци. И дори и честните администратори си мълчат. Може би се чувстват безсилни пред организираната престъпна група.

Или за терориста Муамар Кадафи.

В английската Уикипедия той е представен като терорист още в първия параграф.

В българската Уикипедия е представен като политик, носител на орден Стара планина, който дори не е отнет.

2. По какъв критерий българските администратори „затварят“ за допълнения или цензурират определено съдържание?

По много начини българските администратори възпрепятстват публикуването на стойностни статии.

Дори чрез гласуване са възприели правило преводни статии от чужди езици да не се публикуват, в резултат на което в българската Уикипедия има десетки пъти по-малко статии: докато в англоезичната Уикипедия има към 6 милиона статии, в другите Западни Уикипедии има към три милиона статии вече, в българската Уикипедия има едва 300 000 статии, поради тотална цензура, а и от тях повечето статии са с руска пропаганда.

1. Първо нито една статия не може да бъде публикувана директно, а първо попада в “инкубатор”. Тази мярка българските администратори са внедрили в програмата на Уикипедия, така че в момента никой няма достъп до публикация на нова статия. В

инкубатора статията могат да я виждат само оторизирани администратори. След това същите администратори започват да изнудват авторите да четат какво пише в руските медии по въпроса и да променят хибридно съдържанието. Накрая хората започват да се молят да им се помогне, поне нещо да излезе, а то може да излезе само след одобрение от администраторите и гласуване, след като е и цензурирано. Под формата за борба с вандализма, със спам, с “неенциклопедично съдържание”, “обективност”, “неутралност”. И резултатите са като описаните в предишния отговор на предишния въпрос.

2. Друг механизъм за цензуриране ако редови потребител реши да прибави нещо или да изтрие нещо от съществуваща статия, промените се изтриват автоматично, чрез внедрени в компютърната програма команди, които почистват автоматично, независимо каква промяна е направена. На фейсбук страницата на българската част на Уикипедия хора се молят да им позволят да въведат дори резултат от току що изигран футболен мач и това не може, защото всичко написано се изтрива автоматично, даже без тези редактори да си мръднат пръста. И хората трябва да им се молят лично.

3. Съществуват и внедрени чатботове, пак в компютърната програма на българската Уикипедия. Те също трият автоматично, от тяхно име се пращат имейли, участват в дискусии от името на водещите администратори. Потребителите обикновено на този етап вече се отказват.

4. Ако потребителят все пак продължава да връща написаното от него в рамките на 24 часа, чак тогава се задейства някой администратор да трие поправките ръчно, като връща всичко към предишната версия.

5. Чак тогава редовият потребител бива поканен на дискусия в “беседа” да обясни какво точно иска. Обикновено върху него се нахвърлят един или няколко администратори и чатботове.

6. Ако най-случайно мине и дискусията с валидни аргументи, тогава администраторите подлагат предложението на гласуване.

7. Обикновено, след такива мъчителни процедури промените биват отхвърлени.

Дори да е най-стойностното изследване, ако не е издадено от голямо издателство, се смята за самиздат, и също се отхвърля.

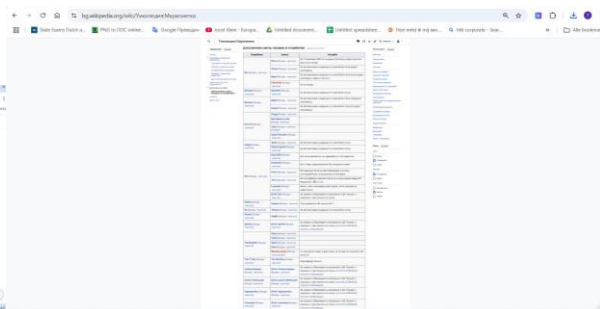
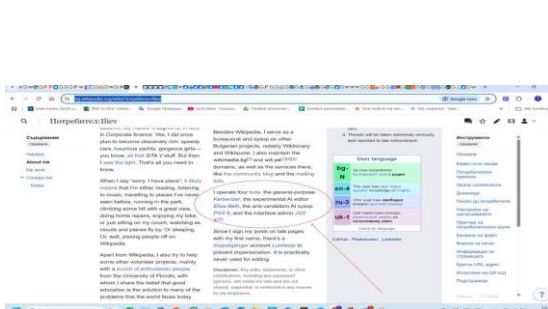
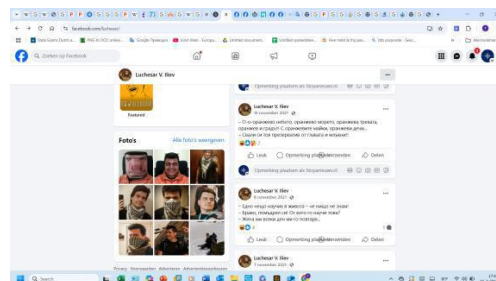
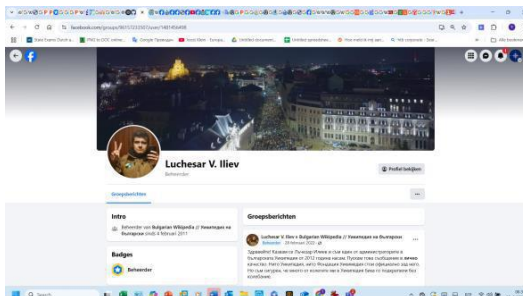
През 2008 година са внедрени първите електронни цензори в програмата на българската Уикипедия и това още повече окопава групата настоящи администратори в българската Уикипедия и напълно демотивира и отблъсква демотивира останалите.

Оторизираните администратори от 2009г. до наши дни на официалната снимка в Уикипедия.

Повечето от тях са започнали в периода 2004-2008г., по време на комунистическото управление на България.

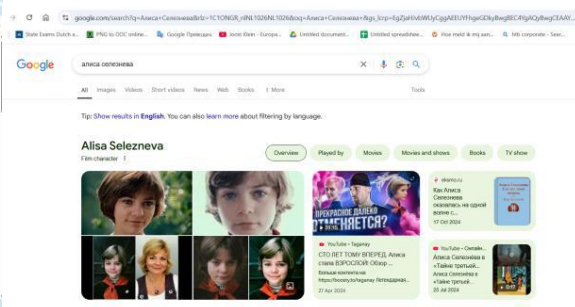
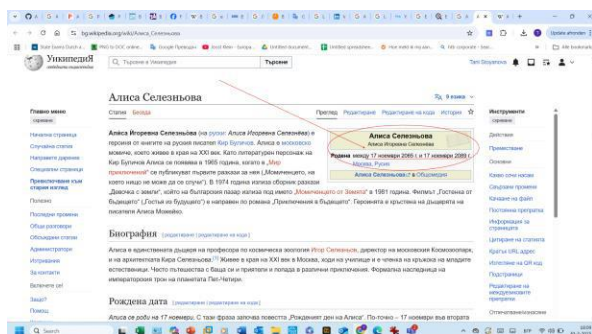
ДАНС би трябвало да се самосезира, освен да ги провери за нерегламентирани доходи, но също и за наличие на томовете на Ленин и Большая советская энциклопедия в домовете им и всичките им контакти.

Централното ръководство на Уикипедия е разкрило в доклад практиката с чатботовете, въпреки всичко тази практика не е спряна, нито анонимността. Настоящият компютърен специалист на групата, също “доброволец”. Понеже повечето не разбират от компютри, но той внедрява ботозете за тях, под тяхна диктовка. Преди него това са правили други компютърни специалисти, но сега

това прави той. Макар да е с украинска лента на дрехата си, или няма думата и изпълнява поръчки на останалите, или е напълно безкритичен към такова съдържание и към тези порочни практики. Същото важи и за останалите честни хора сред администраторите, ако все още има такива.

Останалите са мнозинство! Те колят, те бесят. В същото време не им пречи на администраторите съветски измислени герои- пионери, задължително, да са представени като личности, родени в бъдещето, с написана година на раждане през 2065 година. Без никакви уговорки.

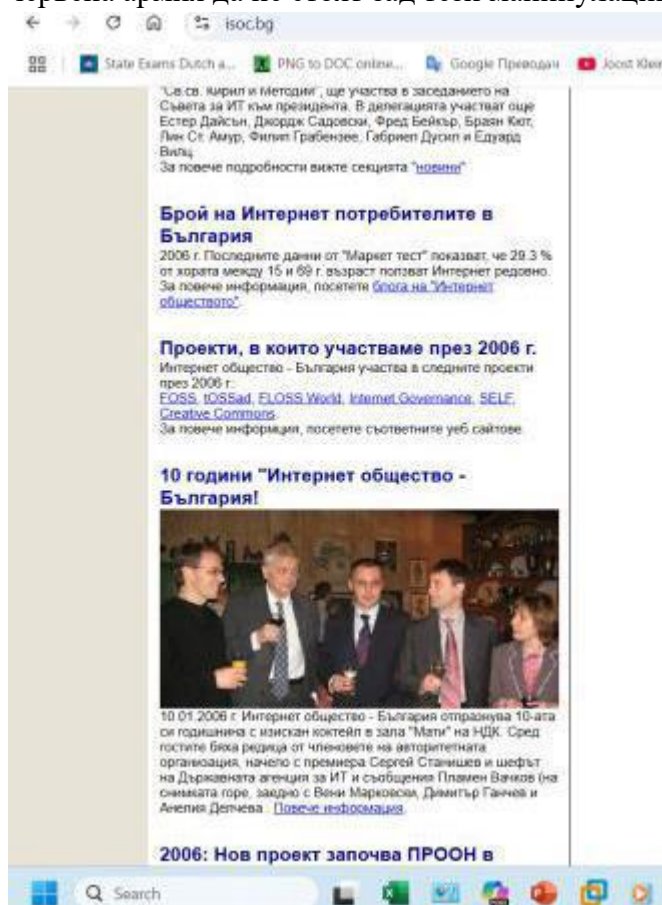

Руската пионерка от бъдещето, родена през 2065г., представена в българската Уикипедия като реална личност.

Изпратила съм копие от доклада до главното управление на Уикипедия в САЩ, както и до Европейската Комисия, имам отговор и от двете институции, ще очаквам конкретни резултати. В България не очаквам някой да се намеси, а би трябвало. Чест Ви прави, че Вие направихте това предаване.

3. **Оправдават ли тези свои действия с политическа коректност?**

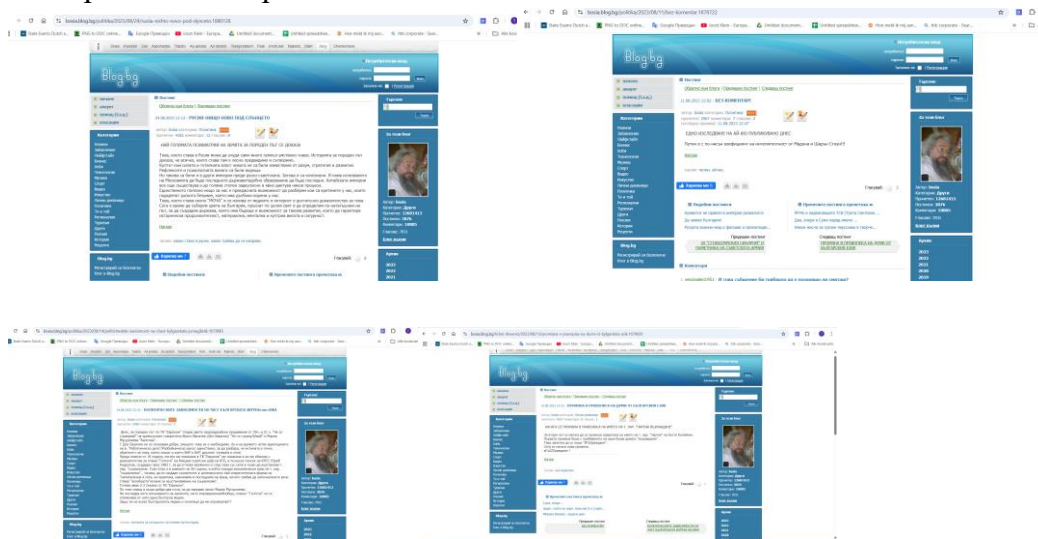
Това поведение на българските администратори в Уикипедия е всичко друго, но не и политически коректно. След началото на войната в Украйна повече не може да има оправдаване на тероризма и толеранс към тоталитаризма. За съжаление администраторите в българската Уикипедия не просто не си променили отношението към тези събития, щом продължават да прокарват зловеща руската пропаганда, каквато не се беше чувала по българските земи от 1989 година насам. Ако една книга с история на БКП се е търкаляла в някой пращен таван и е отишла на боклука, или за комунистическия интернационал, който днес наричаме международен тероризъм, то днес старите комунистически дитирамби лъснаха с нова сила не къде да е, а на американските сървъри, под американската запазена марка Уикипедия. И това е най-голямата заплаха за младото поколение. Те нямат опит, нямат критерий за оценка и точно на това разчитат българските администратори на Уикипедия, и кукловодите им. Не вярвам червените велможи Митьо Гестапото, Шаренкова, Искра Баева и цялата червена армия да не стоят зад тези манипулации.

Снимка на “първите в българския интернет”

Тъкмо те изискват политическа коректност, за да прокламират на нов глас ненаказаните си престъпления. Това няма как да продължи. Престъпленията и лъжите не могат да минат нито за истина нито за гледна точка, нито да претендират за политическа коректност. Мирният преход свърши с войната на Русия срещу Украйна. Както казваше Николай Колев Босия: сега е времето да изловим и изхвърлим руските шпиони в България.

Европейската Комисия прие достатъчно мерки срещу дезинформацията, но Уикипедия остана незасегната от тези мерки, а статиите в Уикипедия остават за поколенията. Придържам се към мнението на българския дисидент Колю Босия, дал живота си за българската демокрация.

4. Миналото или настоящето се манипулира повече?

От досегашните ми наблюдения излиза, че миналото е оставено така, както е в комунистическите учебници. А настоящите събития се цензурират максимално. Това е темата на следващия ми доклад, в който ще има повече статистика по самите текстове. Но имам някои наблюдения, понеже пък текстовете бяха първопричината да се захвана да изследвам техническите и други показатели, които са в първия ми доклад. И това изследване ще е с помощта на OSINT - за него също няма нужда да се изисква разрешение от компанията.

Текущите събития, като примерно, събития от войната в Украйна, в българската Уикипедия се пропускат, колкото може. Изобщо не се пише за тях, под предлог, че са

много нови, още не било нужно, не било ясно какво ще стане. Но ако все пак има неща, които не могат напълно да игнорират, то гледната точка е същата - руската.

Дори наскоро забелязах една нова форма на манипулация - пишат от руска гледна точка, а цитираният източник е украински сайт, примерно. Енциклопедия на злото!

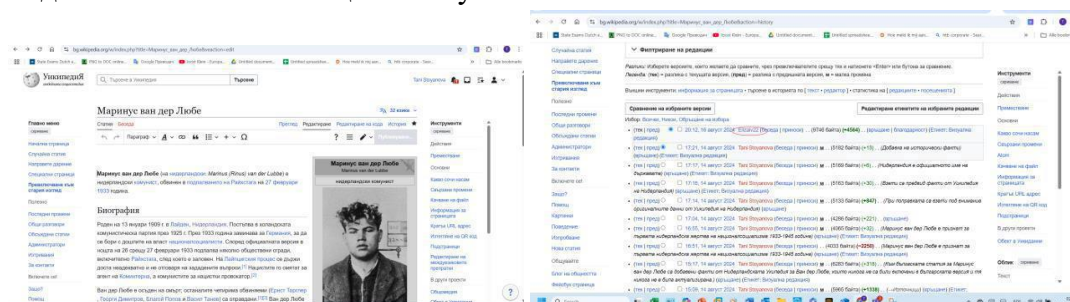
Преди да преработим комунистическото минало, животът ни поднесе нови предизвикателства, като войната в Украйна. Както каза и Даниела Горчева в едно интервю наскоро, че изследванията траят с години понякога.

А бих добавила и това, че тук, в Уикипедия, виждаме цялата червена гвардия на крак, а изследователите се броят на пръсти.

Това дава отражение и в новините, в книгите, а тази тенденция ще продължи и в бъдеще, докато не бъде изменена чрез активните действия на гражданското общество.

Едно от първите ми разкрития, когато пристигнах в Нидерландия през 2019г., бяха Решенията на Германската прокуратура за обявяване на нацистките съдебни процеси за невалидни и оправдаване на осъдените по тях. Под това решение попада и осъденият на смърт нидерландския гражданин Маринус Ван Дер Любе. През 1998г. Германската прокуратура приема постановления, в които, наред с други - обявява и Лайпцигския процес от 1933г. за невалиден, като проведен от нацистки съд и Ван Дер Любе е оправдан посмъртно. В Нидерландия той е обявен за първата жертва на Нацистка Германия и му е издигнат паметник.

България усърдно крие тези нови решения, защото те директно биха означавали, че Георги Димитров е оправдан от Хитлеристки съд, също така и предвид колаборацията между Сталин и Хитлер по онова време. Но днешните поколения българи трябва да бъдат натъпкани със същите комунистически лъжи.

Това е един пример, как миналото си остава така, както е било па време на комунизма, а новите разкрития се цензурират.

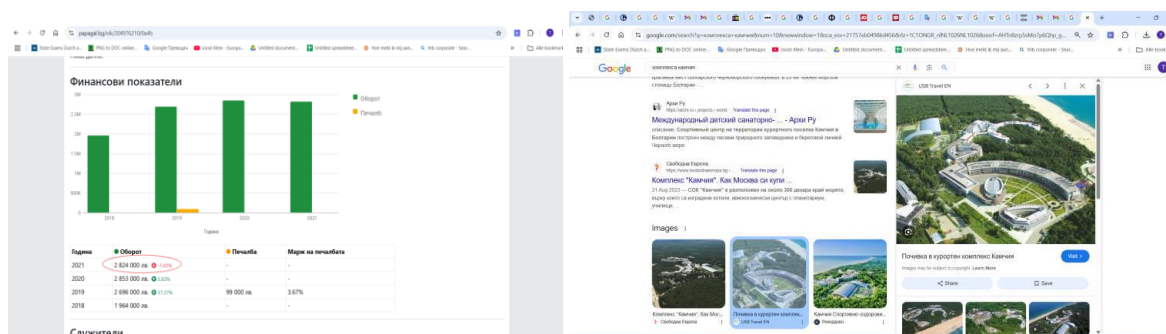
Темата за Ван Дер Любе удря директно митовите за Георги Димитров и за това се цензурира всяка точка там. Няколко пъти се опитах да внеса поправки, но всичко се трие.

5. Могат ли доброволци да напишат такива статии?

Докато няма твърди доказателства, нищо не може да се каже със сигурност, но тези администратори са постигнали завидни резултати в руското хибридно говорене. Едно е сигурно, че са усвоили до съвършенство комунистическия новогovor, кога точно - само те си знаят! От една страна е видна тяхната идеологическа подготовка, от друга страна всички те работят във фирми със милионен годишен оборот.

Дали в тези фирми имат чак толкова свободно време, за да пишат като доброволци в Уикипедия, или са получили място в тези фирми, именно за да пишат като доброволци в Уикипедия, това пак само те си знаят.

Ето годишните печалби на някои от фирмите, в които работят тези “доброволци”.

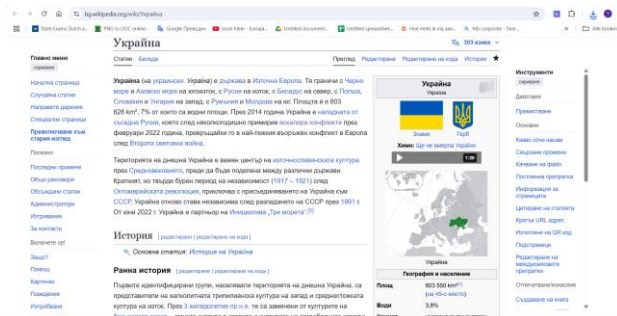
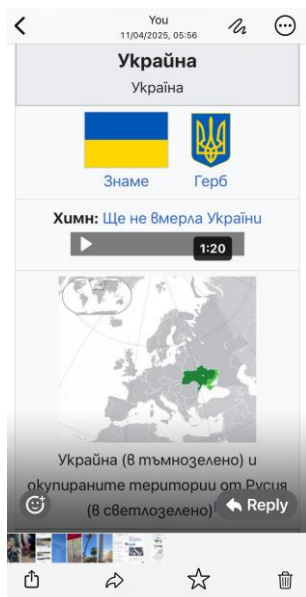

Една от благотворителните организации, в която работи една доста активна за Уикипедия “доброволка”, е свързана с купувача на терена на руския комплекс Камчия.

6. Как се спират потребителите, които желаят да обогатят българоезичното съдържание на Уикипедия?

Така масирано биват спирани ентузиастите, докато сами се откажат да добавят. В отговора на втория въпрос се съдържа част от отговора, какви мерки прилагат администраторите. И след това самите хора сами се отказват. Аз продължавам да се занимавам само, защото ги описвам доклад. Даже ги предупредих още преди година, когато започнах да ги изследвам, и те първо ме обвиниха, че ги заплашвам. Казах им, че от един доклад няма какво да се плашат и те гузно избягаха. Това ми даде някакво малко поле за действие, но все още трият избирателно. Въпреки това успях да премахна от картата на Украйна отбелязани с друг цвят окупираните територии както и обяснения какво администрира Русия, които даже днешна Грузия не си е позволила да оспорва. Към днешна дата, от три дни поправките ми още не са изтрити.

Няколко пъти също така сложих линк към Комисията по досиетата за агента Гоце - Георги Седефчов Първанов, който беше цитиран под Закона за обявяване на комунистическия закон за престъпен, че законът “представлява връщане на фашизма” и то в статията в Уикипедия точно за Закона, и сложили точно само на Седефчов мнението, на никой друг. И само и само да не стои моят текст там, че той е ченге от ДС, си го изтриха те сами този параграф с цетат на агента Гоце. Но никой не може да се заяжда така. Те просто ще го блокират.

Територията на Украйна преди моята поправка и след.

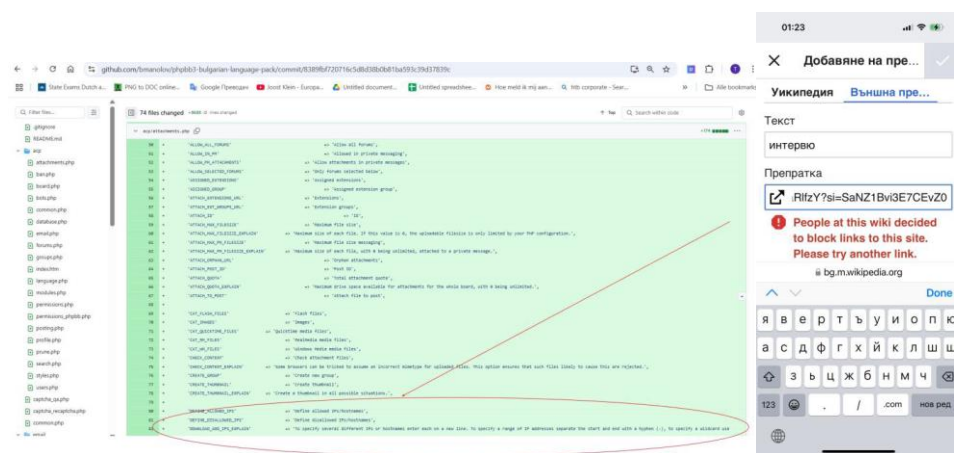
7. Има ли имена на хора, имейли, IP-адреси, линкове към източници, думи и цели фрази, които са блокирани от българските администратори? На какъв принцип?

Точно това ще бъде изследвано по-обстойно, в случай, че управителите на Уикипедия разрешат да бъде изследвана абсолютно цялата компютърна програма на българската част на Уикипедия, какво са заложили българските компютърни помагачи на онези, които им дават задачите. Такова изследване може да стане само с разрешение на ръководството на Уикипедия, което може да се осъществи с инструментите на етичното хакерство, с цел изследване на Кибер сигурността. Ненадеждност на администраторите също представлява заплаха за Кибер сигурността, както и самата дезинформация вече е окачествена като заплаха за националната сигурност. Но такова тестване на системата може да стане само с разрешения.

Иначе се окачествява като хакерска атака, която е наказуема.

Уикипедия може да използва и свои специалисти, ако реши, може да не ми възложи точно на мен.

Без такова тестване няма как да се установи какви забрани и какви фрази точно са заложили програмистите по поръчка на тарторите си. Засега само съм установила, че такава практика съществува.


```
146 + 'REMOVE_ALLOWED_IPS'      => 'Remove or un-exclude <em>allowed</em> IPs/hostnames',
147 + 'REMOVE_DISALLOWED_IPS'   => 'Remove or un-exclude <em>disallowed</em> IPs/hostnames',
```

Части от компютърната програма, в българската част от Уикипедия, със заложили опции за блокиране на един или повече IP-адреси едновременно, за нежелани потребители. Мярката е под формата на борба с вандализма, но се използва като цензура, докато се откажат потребители. Също и линкове се блокират, потребителите получават едно съобщение и нищо не могат да направят.

8. Контролират се българските админи от централното управление на Уикипедия?

Има механизми за контролиране на администраторите от другите части на Уикипедия, но те не са приложими за българския език, следователно проверките трябва да се правят ръчно.

The screenshot shows the WikiWho website interface. At the top, there's a search bar and navigation links. The main content area displays 'Tracking data after revision R4' for the word 'mountain'. It includes a table with columns for 'Token ID', 'Original', 'Revised', 'Deleted', and 'Reinserted' across various revisions (T1 to T13). Below the table, there's an explanation of how token metadata is generated. On the right side, there's a 'Tools' sidebar with links for Actions, Move, Subscribe, General, What links here, Related changes, Upload file, Permanent link, Page information, Cite this page, Get shortened URL, Download QR code, Print/export, Create a book, Download as PDF, Printable version, and In other projects. At the bottom, there's a section for 'Currently supported wikis' listing various language editions of Wikipedia.

Token ID	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13
Original	(R1)	(R1)	(R1)	(R1)	(R1)	(R1)	(R1)	(R1)	(R1)	(R1)	(R1)	(R1)	(R1)
Revised	(R2)	(R2)	(R2)	(R2)	(R2)	(R2)	(R2)	(R2)	(R2)	(R2)	(R2)	(R2)	(R2)
Deleted	(R3)	(R3)	(R3)	(R3)	(R3)	(R3)	(R3)	(R3)	(R3)	(R3)	(R3)	(R3)	(R3)
Reinserted	(R4)	(R4)	(R4)	(R4)	(R4)	(R4)	(R4)	(R4)	(R4)	(R4)	(R4)	(R4)	(R4)

На страницата е показан инструмент за автоматична проверка на администраторите за статиите, които публикуват, за беседите, в които участват, има ли такива, които са близки на някого и се активират само при гласуване и при спорове със случайни потребители, да смажат масово някого. Както и кой администратор какви поправки прави, на какви теми, какво спира.

Отдолу са изброени и езиците, на които могат да се приложат проверките - всичко това много трудно може да се проследи на български език, точно както стана със служителите в Телус и Фейсбук. Българските администратори във Фейсбук безчинстваха и тормозеха честните хора безконтролно, докато не ги отстраниха централно.

Сега с моя доклад съм подала жалба до централното ръководство, което също може да доведе до вид контрол от страна на централното ръководство.

9. **Защо статиите на български в Уикипедия са много по-малко?**

За България беше толкова важно да се включи към тази световна банка на познанието, но цензорите точно там са се заложили да блокират. Една Полша примерно има към днешна дата един милион статии и 96 администратори, А България е с 300 000 статии, и едва 20 администратори.

По-ниският брой е свързан и с цензурата от страна на администраторите, и с демотивацията на много от потенциалните ценни български писатели и интелектуалци. Те са обявили Уикипедия за “превзета от руския враг” и не я ползват, поне частта на български език.

Това ощетява цяла България и бъдещите поколения, и формира отблъскващия климат в България днес. България не тръгна по цивилизования път на развитие, не взе превес класиката, не все превес добрият стил, наложи се диващината, посредственият вкус, дори министерството дава пари за примитивни обичаи, като кукерството, всяка година все повече се разраства тази насадена традиция, непристъпа нито на българските възрожденци, нито на книжовниците, нито на обществото от преди 100 години дори. Така че никого нищо да не го интересува, освен диващина. Вместо да се създадат групи от истински доброволци, да обогатят съдържанието на родната Уикипедия с толкова много интересни статии и снимки, теми и традиции от целия свят, още поколения деца ще изгубят и това, което истински Великите българи са им оставили. Тази култура ще мине покрай тях и няма да поклъне в тях да ги вдъхнови за нови открития и велики дела. Сега България е назад в класацията и най-последна от държавите в ЕС.

